

Nationale udfordringer

I Danmark

KNS Helsinki 6. marts 2024

FOA

Bemanding – politiske aftale

- Politisk aftale fra 2020 blev til lov om **minimumsnormeringer**, der trådte i kraft 1. januar 2024. Aftalen dækker kun daginstitutioner 0-5 år. Ikke dagpleje, hvor hver dagplejer må have op til 5 børn.
- Ifølge aftalen må der højst være 3 børn i alderen 0-2 år til en voksen og 6 børn i alderen 3-5 år til en voksen, beregnet som et gennemsnit pr. kommune.
- Der blev afsat i alt 1,6 milliarder til mere pædagogisk personale. Hvilket ifølge finansministeriets beregninger svarede til 3.955 flere ansatte om året, fra 2024. som svarer til 1 ekstra medarbejder i 3900 daginstitutioner.

Praktisk oplevet normering

Aftalepartierne opfordrede i aftalen kommunerne til at arbejde hen imod, at forældre får et lokalt indblik i den "praktiske oplevede normering" i de enkelte daginstitutioner.

For at understøtte dette blev det aftale, at der **skulle udvikles et konkret redskab til kommunerne**, der med udgangspunkt i kommunale opgørelser af bl.a. det pædagogiske personales tid med børnene, ledernes rolle i hverdagen, sygefravær og øvrige særlige lokale hensyn kunne anvendes til at komme nærmere en opgørelse af en "praktisk oplevet normering".

Redskabet blev lavet, men KL (Kommunernes Landsforening) var ikke interesseret i at udbrede det, så det eneste, ministeriet offentliggjorde, var en oversigt over, hvilke elementer der kunne indgå i en kommunal praksisnormeringsberegning.

Det vi ønsker os i Danmark er Barnhagefakta.no. Som vi har efterspurgt i mange år, og som er på vej. Men det tager godt nok lang tid.

Bemanding – flere på fuld tid

Tre år med projektet ”En fremtid med fuldtid” . Fælles arbejdsgivere og arbejdstagere indsats.

Midtvejsevalueringen viser, at der inden for sosu-, social-, rengørings- og det pædagogiske område i dag er 26 procent, som arbejder fuldtid. I maj 2018 var andelen 23,7 procent.

I antal personer drejer det sig om 9.100 flere fuldtidsansatte inden for de fire fagområder.

Og 7.500 flere ansatte, som arbejder flere timer, end de gjorde i 2018.

Fremtid med fuld tid

”Den helt afgørende nøgle til at lykkes med at få flere op i tid er, at man lytter til medarbejderne. De har en berettiget bekymring for, om de kan holde til flere timer, fordi de i forvejen løber stærkt. Men faktisk er vores erfaring i indsatsen, at de, som går op i tid, oplever et **bedre arbejdsmiljø** og et roligere tempo i løbet af arbejdsdagen. For med flere timer giver de sig selv og hinanden flere kolleger, de når bedre at udføre deres arbejdsopgaver”

Mona Striib, formand for
Forhandlingsfællesskabet og for FOA.

FOA

Vejen til flere på fuld tid

1. Der er blevet **talt om alle bekymringer** og barrierer, hvilket har gjort det muligt at gå fra problemtænkning til problemløsning.
2. Alle parter har været **inddraget** i at udvikle den løsning, der skulle til for, at flere kunne se sig selv gå op i tid.
3. Man har haft mulighed for at **afprøve** disse løsninger i en tidsmæssigt afgrænset periode, så man ikke på forhånd har bundet sig til at gå permanent op i tid.

Se mere: <https://vpt.dk/generelle-aftaler/tre-aar-med-fokus-paa-fuldtid-hvad-virker>

Kompetence

Et led i aftalen handlede om, at aftalepartierne var enige om at følge **uddannelsessammensætningen** idet de havde en forventning om, at midlerne til minimumsnormeringer samlet set blev anvendt på en måde, så den uddannelsessammensætning, der var i 2020 som minimum blev fastholdt, hvilket også lå bag de beregningsforudsætninger bag økonomiskønnet for lovbundne minimumsnormeringer.

Der blev afsat en **opkvalificeringspulje** på 100 mio. kr. i 2023 og 200 mio. kr. 2024-2030. Midlerne er varige, men skal ifølge aftalen i 2030 drøfte hvordan midlerne fremadrettet skal benyttes. I aftalen lød det, at den enkelte kommune for at få andel i midlerne skulle kunne fremvise en plan for at opnå en uddannelsesdækning på mindst 85 pct. eller forbedre uddannelsesdækningen med mindst 10 pct. point.

Kompetence - udfordringer

Andelen af pædagoger falder, fordi der ikke er nok, der søger uddannelsen og derudover ikke nok **pædagoger**, der vil arbejde i daginstitution. Dertil kommer at antallet af børn i dagtilbud stiger og der derfor er brug for at ansætte flere pædagoger.

Der er mange flere der gerne vil have uddannelsen end der optages på **pædagogisk assistentuddannelsen**. Men kommunerne er langt om længe ved at indse, at det deres eneste vej til mere uddannet personale.

Fordi andelen af pædagogiske assistenter nu er på 9 pct, begynder kommunerne at rekende, at uddannelsen ikke er en discount-pædagog uddannelse.

Kompetence - udfordringer

FOA

- Selvom vi med ny regering fik **dagplejerne** med i faggrupper, der kan søges til i opkvalificeringspuljen, så er det sværere at finde vikarer for dagplejere, mens de er på uddannelse.
- Den fagforening der organiserer de fleste pædagoger i Danmark (BUPL) har allieret sig med arbejdsgiverne (KL) i et fælles ønske om, at der uddannes **flest muligt pædagoger** af midlerne i puljen. De mener, at de pædagogiske assistenter skal blive pædagoger.
- I FOA ser vi hellere, at vi uddanner de 7.500, der opfylder kriterier til at kunne blive **pædagogiske assistenter**, til netop pædagogiske assistenter.

Rekruttering

- Der er ingen national rekrutteringsaftale, men EVA offentliggør i april EVA offentliggør i april en **kortlægning af rekrutterings- og fastholdelsesindsatser**, der kan bidrage til flere pædagoger til dagtilbud. Projektet er gennemført med midler fra Velfærds- og Forskningsfonden og bidrager med kortlægning af eksisterende indsatser, målgruppeanalyser samt casestudier af udvalgte indsatser.
- Pædagogmangelen er især er **akut i bykommunerne**. Kommuner og professionshøjskoler arbejder med udfordringerne og har sat en række initiativer i værk inden for de senere år, både hver for sig og i samarbejde.
- Der er ved ny trepartsaftale (staten, kommunerne og fagforeningerne) om et **lønløft** til pædagoger.
- Kommunerne slås om pædagogerne og er begyndt at give **tillæg til nyansatte**, som skaber misundelse hos de øvrige kolleger, som ikke får tillægget med mindre, at de siger op og søger ansættelse i fx naboinstitutionen.
- **Pædagoguddannelsen har også længe været kritiseret**, så der arbejdes også statens side på en ny pædagoguddannelse, i håb om at tiltrække flere til faget og gøre dem, der bliver uddannet, dygtigere.

Rekruttering - udfordringer

- Desværre er der nu mange fortællinger om, hvor **dårlige arbejdsvilkår** der er i landets daginstitutioner, som gør det svært at rekruttere. Sygefraværet er steget væsentligt efter COVID-19. Alt for mange ansatte oplever at være alene med store børnegrupper. Der er heller ikke nok dygtige ledere – de søger også væk.
- I maj 2023 offentliggjorde staten og KL en undersøgelse af kvaliteten i dagpleje og daginstitution 0-2 år, som viste at **kvaliteten langt fra er god nok**. Det gør det sikkert endnu sværere at rekruttere til området.
- Danmarks Evalueringsinstitut EVA offentliggjorde i januar 2024 en undersøgelse der viste, at 19 % af de pædagogstuderende har oplevet, at deres **praktikforhold** gav dem mindre lyst til at arbejde i faget.

